

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_650
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Literatura 19. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Iveta Bašná
Název DUMu:	Česká moderna
Pořadové číslo DUMu:	10
Stručná anotace:	Česká moderna – charakteristika a hlavní představitelé této literární skupiny, jejich tvorba
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Prezentace slouží ve výuce jako součást výkladu a lze ji také použít jako materiál k samostudiu.
Výsledky vzdělávání:	Žák aktivně zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace.
Vytvořeno dne:	11. 06. 2013
 Pokud není uvedeno jinak	uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora

Česká moderna

- **1895 vychází manifest České moderny (č. Rozhledy)**
- **autoři kladou důraz na individualitu umělce**
- **představitelé tvoří v různých uměleckých směrech (symbolismus, impresionismus, realismus)**

Antonín Sova

(1864 – 1928)

- jihočeský autor impresionistické poezie
- bývá nazýván „básník podzimu“
- v básních zachycuje obraz krajiny, verše jsou ale i meditativní a milostné

Dílo: **Květy intimních nálad**
Vybouřené smutky
Z mého kraje

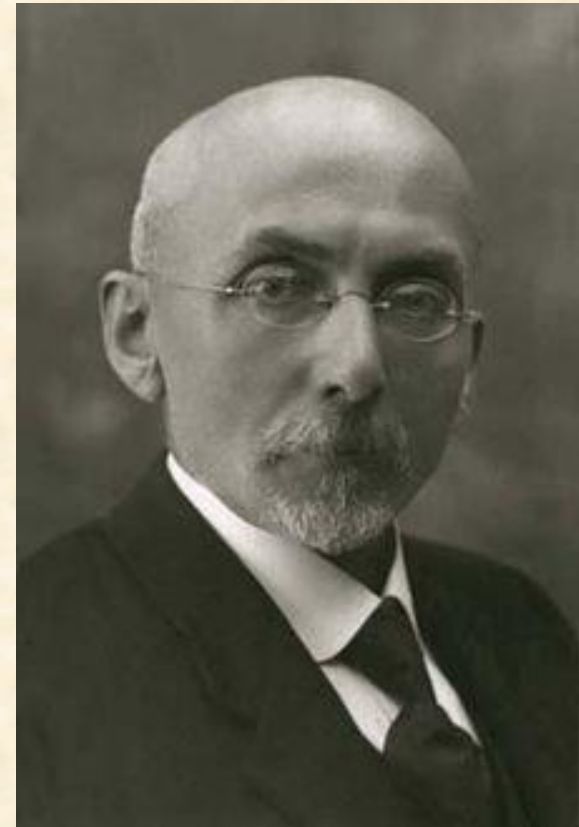
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Sova_portret01.jpg

Otokar Březina

(1868 – 1929)

- představitel symbolismu
- používá složité symboly a metafory, pro čtenáře je často nesrozumitelný
- inklinuje k mysticismu, často užívá motiv smrti a bolesti

Dílo: **Tajemné dálky**
Svítání na západě
Stavitelé chrámů
Ruce

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brezina_otokar.jpg

Josef Svatopluk Machar

(1864 – 1942)

- představitel realismu
- kritik starší generace autorů, především lumírovců
- kritizuje také maloměšťáctví,
- používá hovorový jazyk, ironii, sarkasmus
- poukazuje na těžký úděl žen

Dílo: veršovaný román **Magdaléna**

Zde by měly kvést růže – veršované povídky

Sbírky: **Confiteor**

Tristium Vindobona

František Xaver Šalda

(1867 – 1937)

- zakladatel moderní literární kritiky
- literární kritiku povýšil na uměleckou tvorbu
- odmítá napodobování a epigonství, oceňuje originalitu
- zhodnotil dílo např. Máchy, Němcové aj.

Dílo: časopis **Zápisník** – pouze jeho příspěvky
(básně, povídky, úvahy, kritiky)

Boje o zítřek - eseje

Duše a dílo

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Salda.jpg>

Otázky:

1. Na co kladou největší důraz představitelé ČM?
2. Který z představitelů tvoří v realismu?
3. Kdo je zakladatelem moderní literární kritiky?
4. Kdy vydávají autoři ČM svůj manifest?
5. Koho nazýváme básníkem podzimu?
6. Doplňte k dílům autory:

Magdaléna

Zápisník

Z mého kraje

Svítání na západě

Řešení:

1. individualita, svoboda umělce
2. J. S. Machar
3. F. X. Šalda
4. 1895
5. A. Sova
6. Doplňte k dílům autory:

Magdaléna J. S. Machar

Zápisník F. X. Šalda

Z mého kraje A. Sova

Svítání na západě O. Březina

ZDROJE:

PROKOP, Vladimír. *Literatura 19. a počátku 20. století: od romantiků po buřiče*. Sokolov: O.K. - Soft, 2005.

Zdroje obrázků jsou citovány přímo v textu.